

VPLYV VÝVOJA CENY PRÍRODNÉHO KAUČUKU NA CENU PLÁŠŤOV PRE NÁKLADNÉ VOZIDLÁ

Ján Vrábel¹, Anton Hudák²

Anotácia:

Pri výrobe gumárenských zmesí je základnou surovinou prírodný kaučuk. Jeho cena sa na začiatku roka 2011 zvýšila a vo februári dosiahla svoje maximum. Zvýšenie ceny kaučuku na burze môžu výrobcovia plášťov premietnuť do ceny svojich výrobkov.

Kľúčové slová:

Kaučuk, plášte, cena.

Keywords:

Caoutchouc, tyres, price.

Kaučuk je východiskovou surovinou pre gumárenský priemysel, v ktorom sa používa široký sortiment surovín a prísad na dosiahnutie požadovaných materiálových vlastností. Základom sú rôzne druhy prírodných a syntetických kaučukov, ktoré limitujú budúcu kvalitu a vlastnosti gumárenských výrobkov (teda plášťov). Obsah kaučuku v gumárenskej zmesi pre rôzne typy výrobkov je udávaný v hmotnostných percentách, predstavuje tzv. kaučukovitosť (niekedy označovaná ako gumovitosť), ktorej hodnota sa v prípade automobilových plášťov pohybuje v rozpätí 50÷80 %.

Zoznam hlavných materiálov a ich hmotnostné percentuálne zastúpenie v gumárenských zmesiach pre výrobu plášťov pre osobné aj nákladné automobily je uvedený v tabuľke 1.

¹ Ing. Ján Vrábel, Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov, Katedra cestnej a mestskej dopravy, jan.vrabel@fpedas.uniza.sk

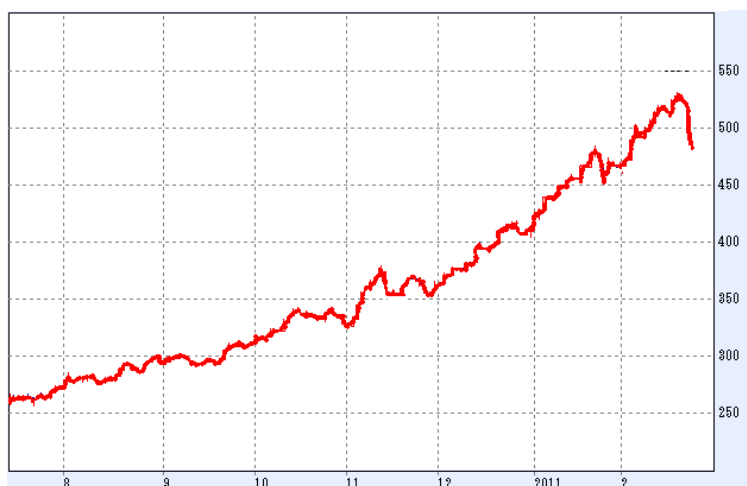
² Ing. Anton Hudák, PhD. , Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov, Katedra cestnej a mestskej dopravy, anton.hudak@fpedas.uniza.sk

Tabuľka 1: Hmotnostné zastúpenie materiálov používaných pri výrobe plášťov osobných a nákladných automobilov

Materiál na výrobu plášťov	Plášť pre osobné automobily	Plášť pre nákladné automobily
Prírodný kaučuk (% hm.)	14	27
Syntetický kaučuk (% hm.)	27	14
Sadze (% hm.)	28	28
Výstužné materiály (% hm.)	14÷15	14÷15
Plnivá, urýchľovače, antiozonanty a iné (% hm.)	16÷17	16÷17
Priemerná hmotnosť	nový 11,5 kg opotrebovaný 9 kg	nový 55 kg opotrebovaný 45 kg

Zdroj: Matador

Ak berieme do úvahy vývoj cien kaučuku (obr. 1), ktorý vo februári na burze Tokyo Commodity Exchange presiahol historickú hranicu 500 jenov za kilogram. Na základe vývoja je možné predpokladať vyšší nárast ceny plášťov pre nákladné automobily oproti nárastu ceny plášťov pre osobné automobily.

Obr. 1: Vývoj cien kaučuku na Tokyo Commodity Exchange

Zdroj: www.tocom.or.jp

Z tabuľky 1, kde je uvedené hmotnostné zastúpenie materiálov na výrobu plášťov je zrejmé, že zvýšenie cien prírodného kaučuku sa viac prejaví v cene za plášte pre nákladné vozidlá. Dôvodom tohto tvrdenia je vyšší hmotnostný podiel (v percentách) prírodného kaučuku spotrebovaného pri výrobe plášťa pre nákladné vozidlá v porovnaní s osobnými.

Tabuľka 2: Kvartálny vývoj priemerných cien výrobcov plášťov za jednotlivé obdobia

Výrobca / Obdobie	III. Q 2010	IV. Q 2010	I. Q 2011
Výrobca „A“	286 €	289 €	322 €
Výrobca „B“	384 €	388 €	436 €
Výrobca „C“	395 €	403 €	410 €
Výrobca „D“	509 €	515 €	531 €

Zdroj: autori príspevku

V tabuľke 2 sú uvedené priemerné ceny plášťov pre nákladné vozidlá za tretí a štvrtý kvartál v roku 2010 a za prvý kvartál 2011 štyroch značiek predávané štyrmi renomovanými predajcami na území SR. Percentuálne zmeny priemerných cien medzi prvým kvartálom 2011 a tretím kvartálom 2010 sú uvedené v tabuľke 3.

Tabuľka 3: Percentuálne zmeny cien medzi III. Q 2010 a I. Q 2011

Výrobca	Zmena cien v %
Výrobca „A“	+12,6
Výrobca „B“	+13,5
Výrobca „C“	+3,8
Výrobca „D“	+4,3

Zdroj: autori príspevku

Podľa zmien uvedených v tabuľke č.3, je zrejmé, že nie všetci uvedení výrobcovia premietli zvýšené náklady spôsobené nárastom cien kaučuku na burze do cien vyrábaných plášťov. Priemerné ceny boli vypočítané z cien plášťov, ktorých výška sa sledovala autormi v pravidelných intervaloch. Ceny sú uvedené pre vybrané plášte s priemerom 22,5 palcov.

Použitá literatúra:

Marcín J., Zítek P., *Gumárenské výroby I, Pneumatiky*, Praha 1985, SNTL – Nakladatelství technické literatury

Prekop, Š., a kol. – *Gumárska technológia II*, GC TECH Ing. Peter Gerši v spolupráci s Trenčianskou univerzitou A. Dubčeka v Trenčíne, 2003, ISBN 80-88914-85-x

Rosina Š., a kol. – *Gumárska technológia III*, GC TECH Ing. Peter Gerši 2005, Vydanie sponzoroval MATADOR a.s., Púchov, ISBN 80-969189-1-5

www.tocom.or.jp